

terug naar de toekomst

verbinden - integreren - innoveren

TERUG NAAR DE TOEKOMST

Door de jaren heen is de verbinding en samenwerking met het landschap verloren gegaan. De impact is goed zichtbaar. Deze visie is gericht op teruggaan naar verbinden, integreren en innoveren: we gaan terug naar de toekomst!

Oorspronkelijk werd het Nederlandse landschap ingericht, daar waar het bodem-watersysteem geschikt was. Tegenwoordig gebruikt de mens het landschap naar wens, waarbij elke vierkante meter maximaal is benut. Dit brengt nadelige effecten met zich mee, zoals het verdwijnen of vervagen van onze cultuurhistorie en het vervuilen en kunstmatig beïnvloeden van ons natuurlijke water- en bodemsysteem. Een verstoord landschap is, samen met beperkte bewegingsruimte en verstedelijking, een bedreiging voor onze gezondheid.

Wij zijn ervan overtuigd dat we weer terug moeten naar de basis waarbij het gebruik van een gebied aansluit op het landschappelijke systeem. In de Foodvalley is de boer van groot belang, zij moeten de kans krijgen om naar een gezonde toekomst toe te kunnen werken. Dit willen we mogelijk maken door de efficiëntie te behouden en de kwaliteit van voedsel en het landschap te verbeteren. Zo werkt het oorspronkelijke landschappelijke systeem samen met bijvoorbeeld moderne innovaties: AI-gestuurde tractoren en werktuigen, circulaire landbouw en innovatieve en afwisselende teelten. Tegelijkertijd zal dit samen gaan met biodiversiteit, wonen en recreëren zoals later in dit document wordt toegelicht.

De eerstvolgende stap richting dit toekomstbeeld zal zijn om het gebied en haar inwoners beter te begrijpen. De omschreven visie is nog globaal, we maken een verdiepingsslag in de volgende fase.

We willen in gesprek blijven met de belanghebbenden, en houden daarom meerdere participatierondes waarin we een open gesprek voeren met hen. Daarnaast kunnen we met behulp van specialisten de onderwerp verder uitwerken om zo tot realistische uitwerkingen van de visie te komen. Halverwege zorgen we voor een concept uitwerking, om hiermee opnieuw in gesprek te gaan met belanghebbenden, waarna we komen tot een definitieve uitwerking.

Visie Foodvalley Pijlers

Foodvalley: terug naar de toekomst. Verbinden, integreren en innoveren, maar ook het verbeteren van het bodem- en watersysteem.

Grebbelinie; historisch element die weer herkenbaar wordt gemaakt en kan dienen als waterbergingsgebied.

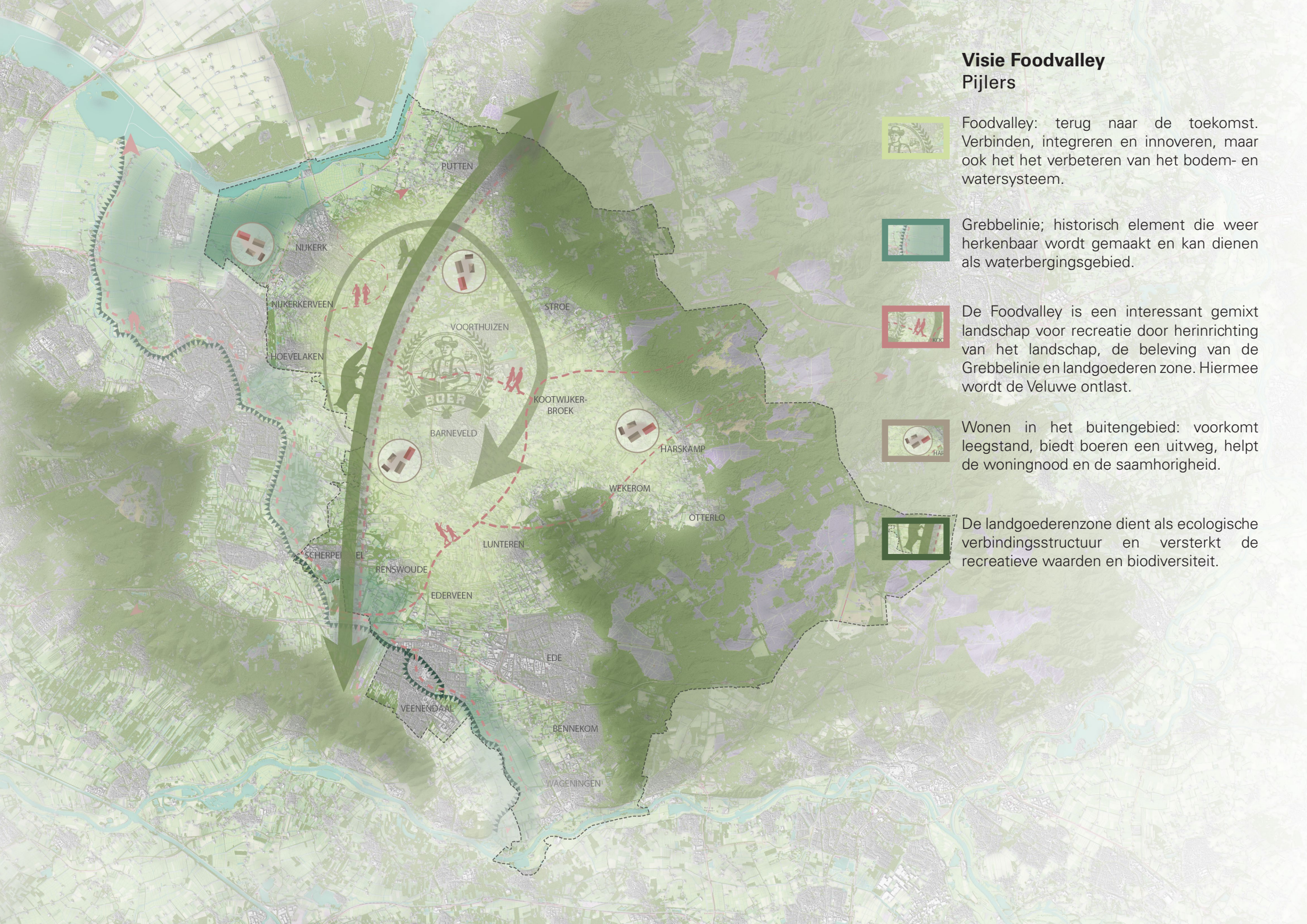
De Foodvalley is een interessant gemixt landschap voor recreatie door herinrichting van het landschap, de beleving van de Grebbelinie en landgoederen zone. Hiermee wordt de Veluwe ontlast.

Wonen in het buitengebied: voorkomt leegstand, biedt boeren een uitweg, helpt de woningnood en de saamhorigheid.

De landgoederenzone dient als ecologische verbindingstructuur en versterkt de recreatieve waarden en biodiversiteit.

De toekomst van het agrarische landschap

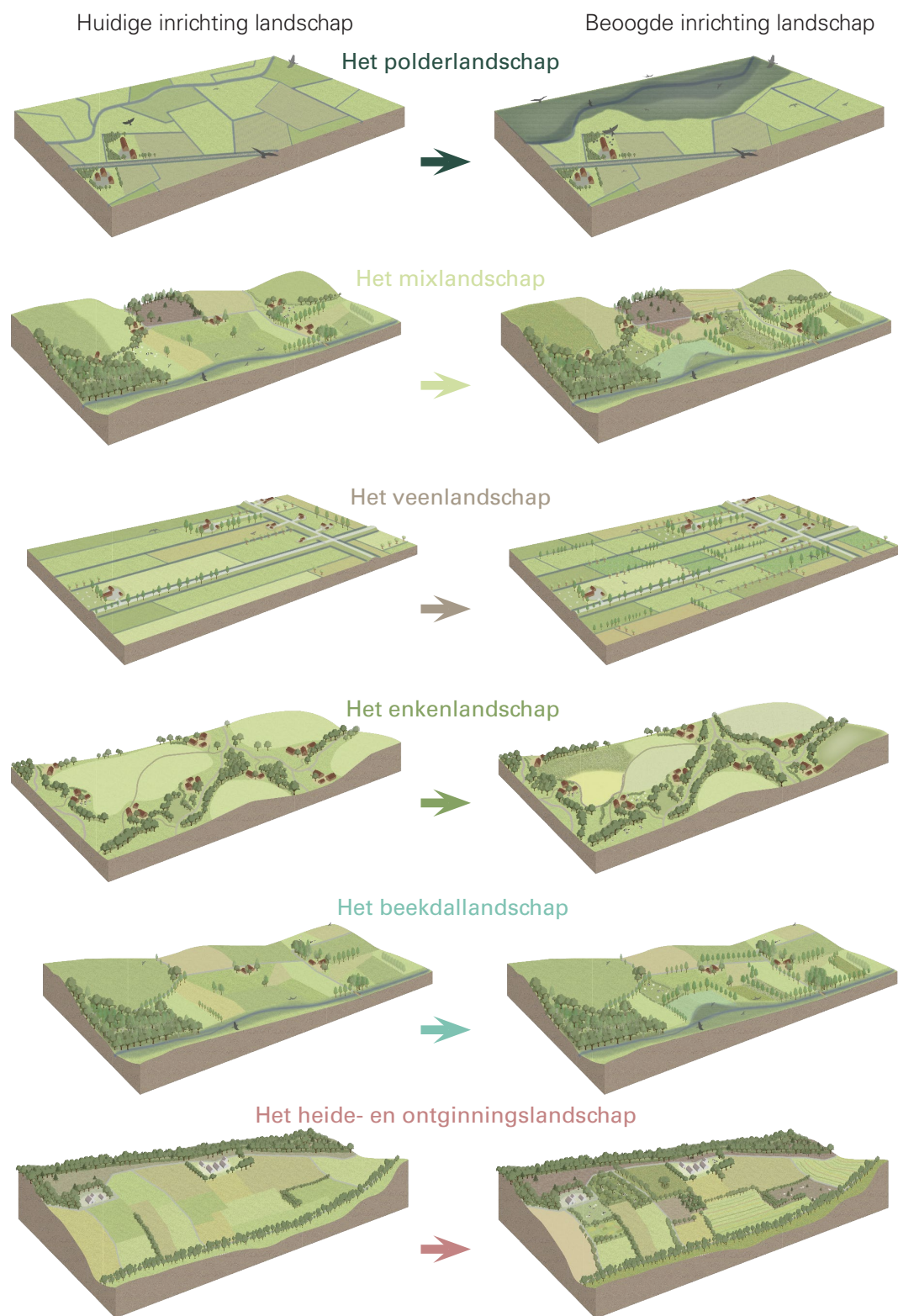
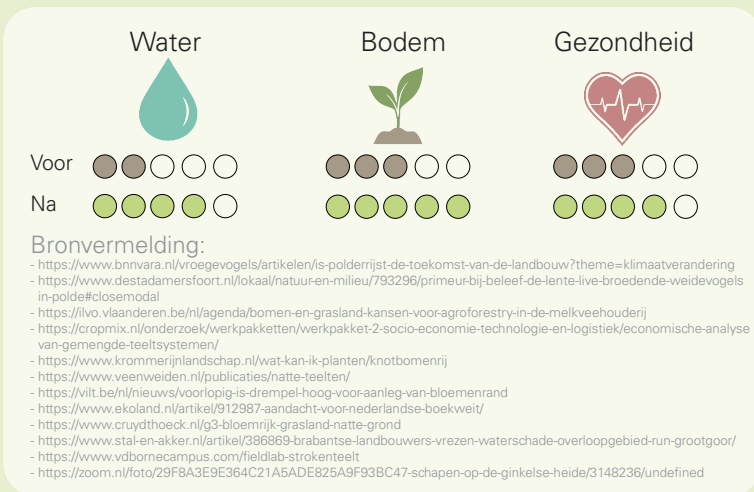

Oorspronkelijk gingen boeren wonen op landschappelijk interessante plekken tussen beekdalen en hoger gelegen delen. De akkers op de hogere gronden werden vruchtbaar gehouden met plaggen en mest. Deze 'oude' principes zorgden voor een gezond systeem waarbij de oorsprong als basis diende. In tegenstelling tot het huidige beeld, zijn wisselende gewassen en extensieve veeteelt in onze visie wél rendabel op de lange termijn en mogelijk voor iedere boer.

Toekomstbeeld

De beekdalen worden voornamelijk gebruikt als weidegronden voor veeteelt. Buiten mogen koeien grazen op kruidenrijke graslanden, een gezonde basis voor grond en dier. Schapen kunnen grazen op bijvoorbeeld veen- en heidegebieden voor een natuurlijke manier van beheer. De pluimveehouderijen blijven behoren tot de identiteit van het gebied en brengen kwalitatieve producten, waarbij aandacht is voor dier, mens, en duurzaamheid. Water krijgt meer ruimte waardoor een nieuwe vorm van teelt mogelijk is, natte teelt.

De akkerbouw is voornamelijk aanwezig op de hogere gronden, de meest geschikte grond voor het verbouwen van gewassen. Boekweit, verschillende granen, 30 soorten aardappels en groenten in alle maten en vormen, het is allemaal mogelijk en te koop op de lokale markt. De gewassen kunnen goed groeien met de juiste indeling van de gewassen en zonder kunstmatige toevoegingen, want het water is op haar natuurlijke peil en de bodem is schoon (o.a. Remix, strokenteelt, bloemstroken). Bomen en struiken worden gecombineerd met teelt en vee (o.a. agrobosbouw). Hiermee worden ook houtwallen/-singels hersteld.

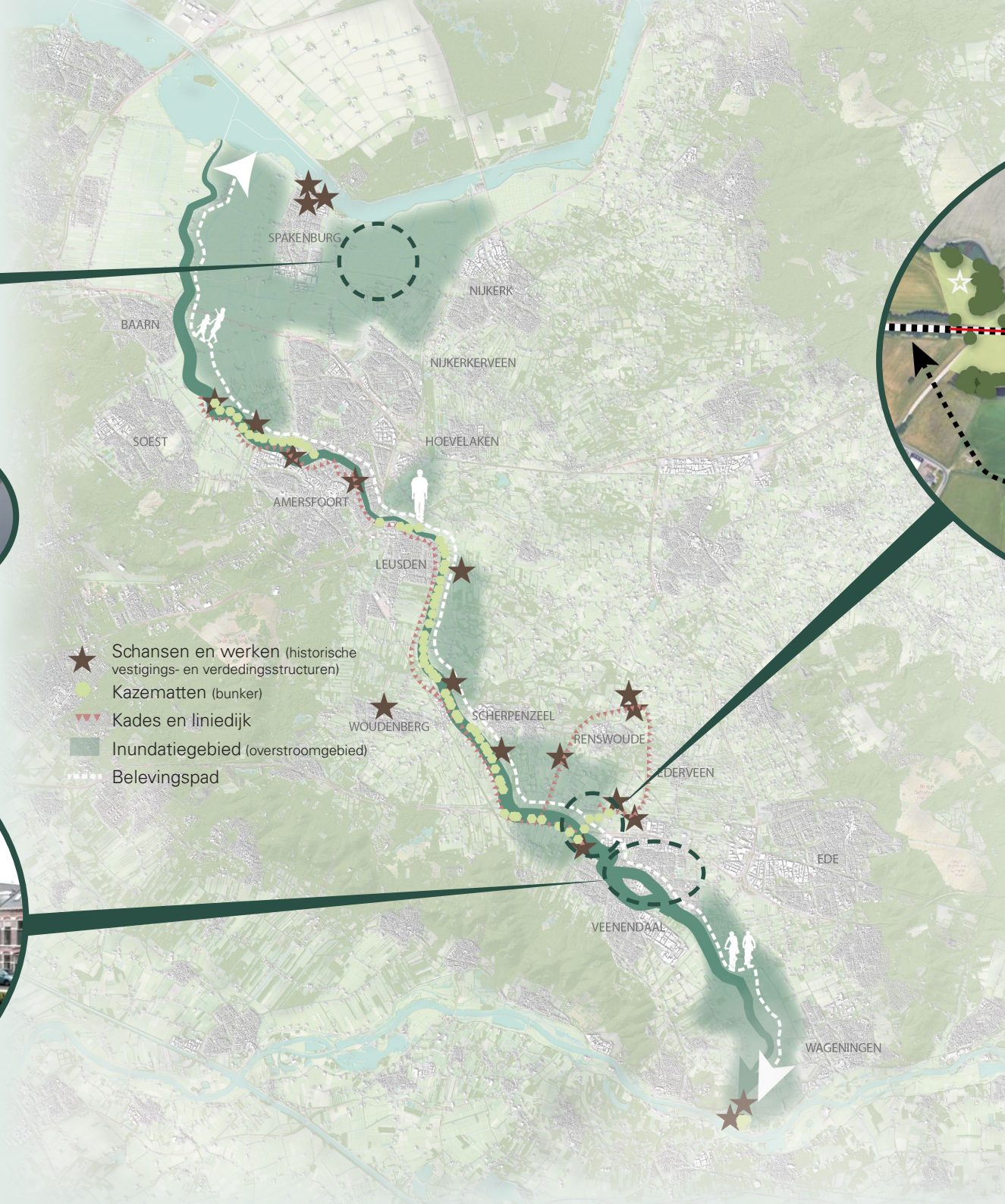
2 Grebbelinie

De Grebbelinie is een cultureel monument en in onze toekomstvisie ook onderdeel van UNESCO werelderfgoed. Langs de gehele Grebbelinie is het verdedigingswerk zichtbaar en beleefbaar. Mensen kunnen langs de linie fietsen en wandelen om gezond te bewegen én de geschiedenis te herbeleven.

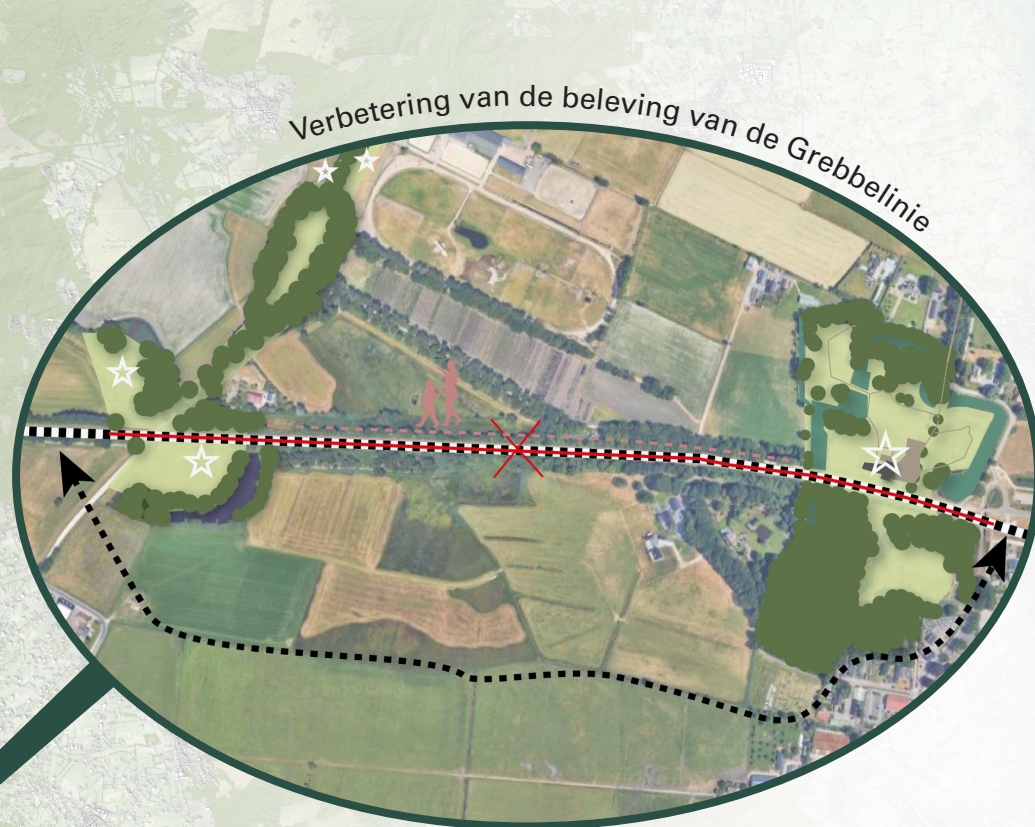
De waterlinie is gelegen in het laagste gebied tussen twee stuwwallen, dus al het overtollige water stroomt richting de linie. Dat zorgt op dit moment voor wateroverlast in de lage gebieden. In de toekomst neemt deze wateroverlast in de Vallei alleen maar toe, want als gevolg van klimaatverandering zijn er meer en heviger piekbuien. Daarom worden de inundatiegebieden van de waterlinie benut als waterberging.

Waar de inundatiegebieden eerder werden gebruikt om de menselijke vijand tegen te houden, wordt het nu gebruikt voor het opslaan van water. Met name het noordelijke veengebied nabij Spakenburg is hiervoor geschikt. Door een hoog waterpeil kan het veen (aan)groeien en zo CO₂ opnemen. Tegelijkertijd kunnen de mensen zo het historische gebruik van de waterlinie met eigen ogen zien. Daarnaast kan het natte veengebied een waardevolle ecologische habitat vormen.

- ★ Schansen en werken (historische vestigings- en verdedigingsstructuren)
- Kazematten (bunker)
- ▲ Kades en liniedijk
- Inundatiegebied (overstroomgebied)
- Belevingspad

Water

Voor ●●●●●
Na ●●●●●

Bodem

Voor ●●●●●
Na ●●●●●

Gezondheid

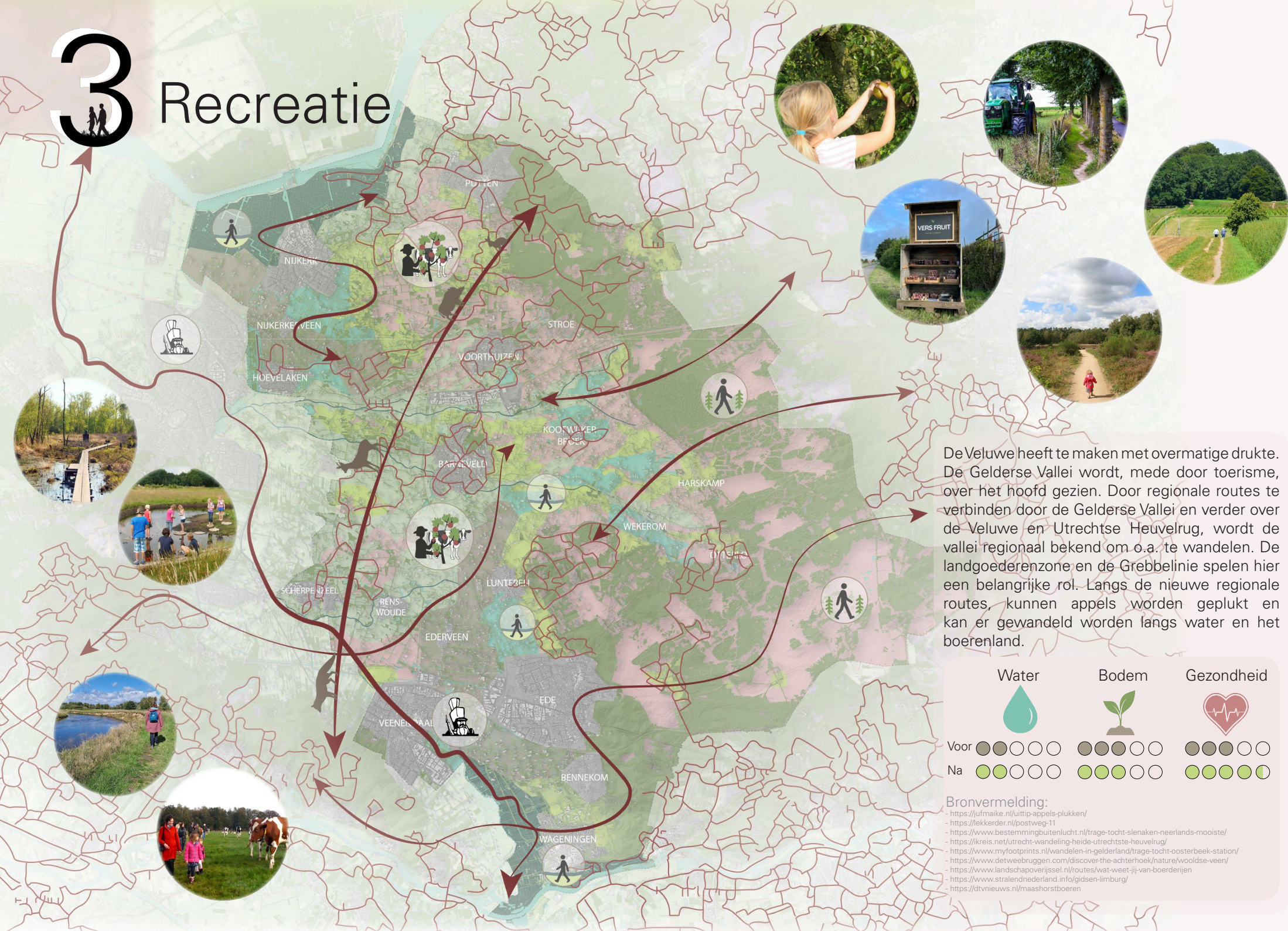

Voor ●●●●●
Na ●●●●●

Bronvermelding:

-<https://grebbelinie.nl/>
-<https://gemeente.leiden.nl/projecten/singelpark/energiepark-e-o/>
-<https://www.routesinutrecht.nl/locaties/3588671087/inundatieveld-blokhoven>
-<https://www.staatsbosbeheer.nl/wat-we-doen/co2-opslaan/veen-en-co2>
-<https://www.geologievannederland.nl/publicaties/335.html>

3 Recreatie

De Veluwe heeft te maken met overmatige drukte. De Gelderse Vallei wordt, mede door toerisme, over het hoofd gezien. Door regionale routes te verbinden door de Gelderse Vallei en verder over de Veluwe en Utrechtse Heuvelrug, wordt de vallei regionaal bekend om o.a. te wandelen. De landgoederenzone en de Grebbelinie spelen hier een belangrijke rol. Langs de nieuwe regionale routes, kunnen appels worden geplukt en kan er gewandeld worden langs water en het boerenland.

Water

Bodem

Gezondheid

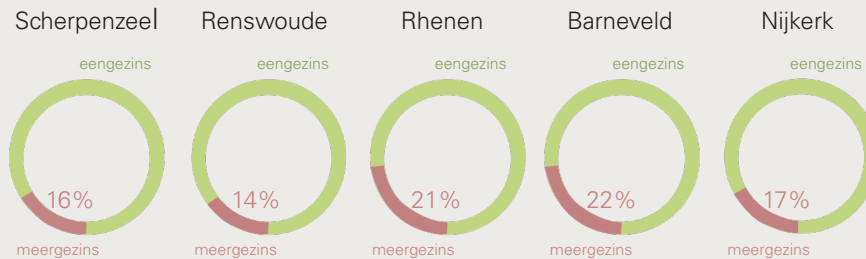
Bronvermelding:

- <https://jufmaike.nl/uittip-appels-plukken/>
- <https://lekkerder.nl/postweg-11>
- <https://www.bestemmingbuitenlucht.nl/trage-tocht-slenaken-neerlands-mooiste/>
- <https://ikreis.net/utrecht-wandeling-heide-utrechtste-heuvelrug/>
- <https://www.myfootprints.nl/wandelen-in-gelderland/trage-tocht-oosterbeek-station/>
- <https://www.detweeburgen.com/discover-the-achterhoek/nature/wooldse-veen/>
- <https://www.landschapoverijssel.nl/routes/vat-weet-jij-van-boerderijen>
- <https://www.stralendnederland.info/gidsen-limburg/>
- <https://dtnieuws.nl/maashorstboeren>

4

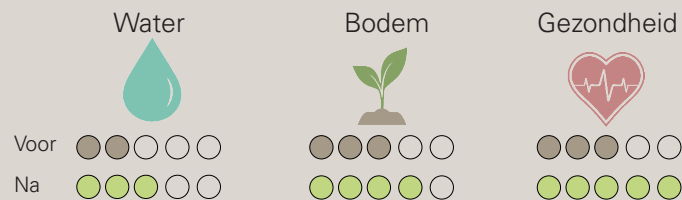
Wonen in het landschap

De toekomst van het wonen:
"Landschap en wonen verweven"

Veel steden zitten vast vanwege grenzen van andere gemeentes, landschapsbehoud en natuurgebieden. Daarom zal stedelijke groei duurzaam plaatsvinden, met respect voor groenblauwe structuren, waarbij inbreiding vóór uitbreiding gaat.

Op dit moment zijn er in het buitengebied veelal erven die bewoond worden door één gezin, terwijl meergezinserven hier juist mogelijk zijn. Het delen van erven kan zowel binnen families als tussen meerdere families plaatsvinden. Gezamenlijk wonen in een groene omgeving bevordert sociale cohesie, gezondheid, doorstroming, gaat verstedelijking tegen en voorkomt leegstand van schuren. Meerdere woningen op een erf zijn mogelijk via de huidige sloopmetersystematiek met aanvullend de mogelijkheid om bestaande karakteristieke schuren om te zetten naar wonen. Zorgvuldige landschappelijke inpassing is hierbij essentieel.

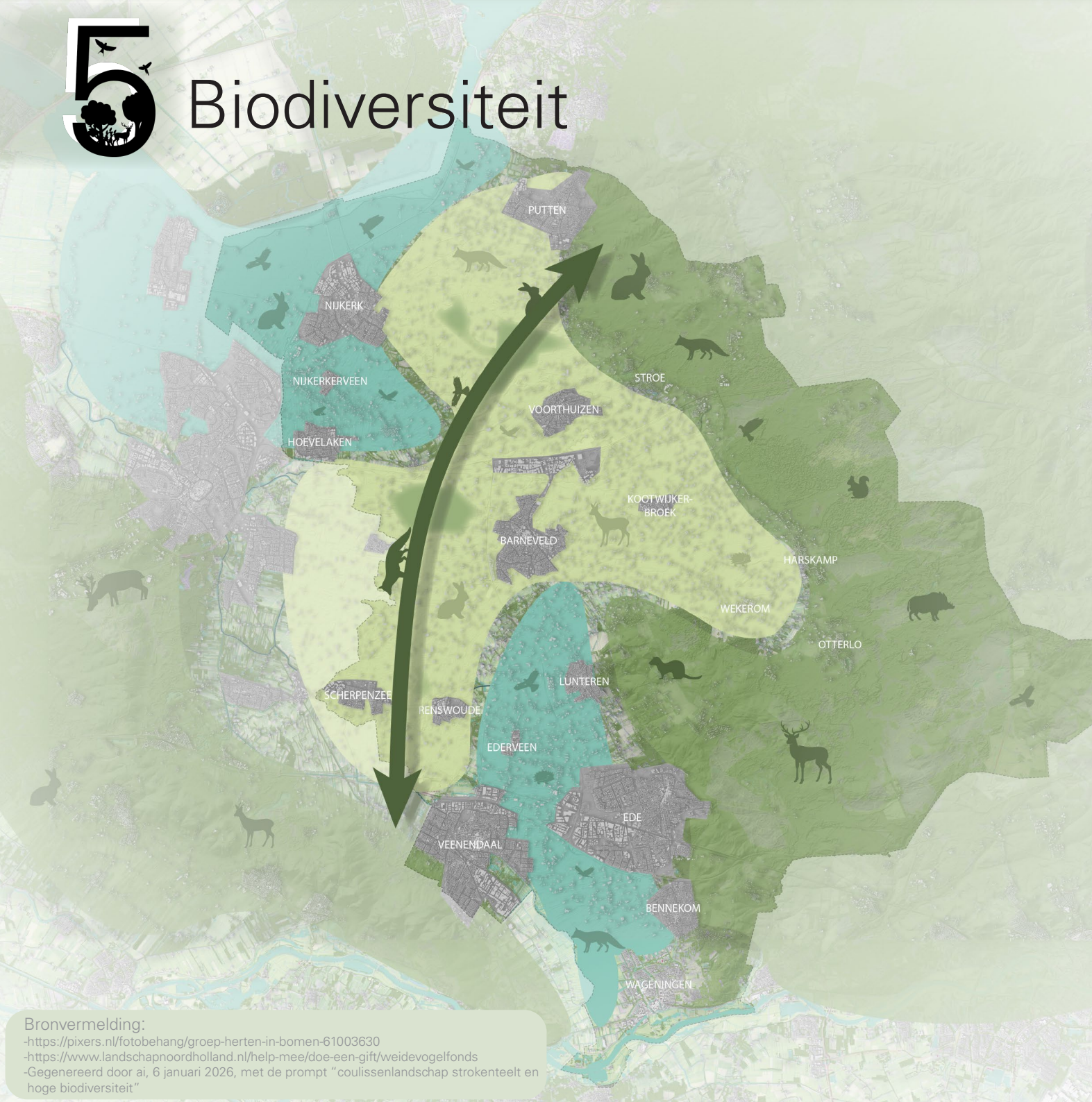
Bronvermelding:

- <https://deingenieur.nl/artikelen/wijk-van-de-toekomst-gaat-van-start>
- <https://boerderijhof.nl/vrijstaand-wonen>
- <https://www.deelerf.nl/>
- <https://www.architectuur.nl/nieuws/duurzame-wijk-knooperf-texel-naar-ontwerp-van-orga/>

Biodiversiteit

De droge, hoge stuwwalgronden van de Veluwe en Utrechtse Heuvelrug

Dieren kunnen zich verplaatsen via de groenstructuren van landgoederen. Deze waarde behouden en waar mogelijk versterken.

De open rechthoekige vochtige gronden

De gronden worden heringericht met meer aandacht voor ecologische waarden: meer bloemrijke graslanden en meer ruimte voor water en beplantingen. Een verbetering die aantrekkelijk is voor onder andere weidevogels.

De gevarieerde kleinschalige zandgronden

De gronden worden hersteld zoals deze oorspronkelijk ingericht zijn. Dit betekent groot herstel aan houtwallen en houtsingels. Daarnaast worden de akkers gevarieerd gebruikt. Een interessant gebied voor een grote diversiteit van flora en fauna.

Bronvermelding:

-<https://pixers.nl/fotobehang/groep-herten-in-bomen-61003630>

-<https://www.landschapnoordholland.nl/help-mee/doe-een-gift/weidevogelfonds>

-Gegenereerd door ai, 6 januari 2026, met de prompt "coullissenlandschap strokenteelt en hoge biodiversiteit"